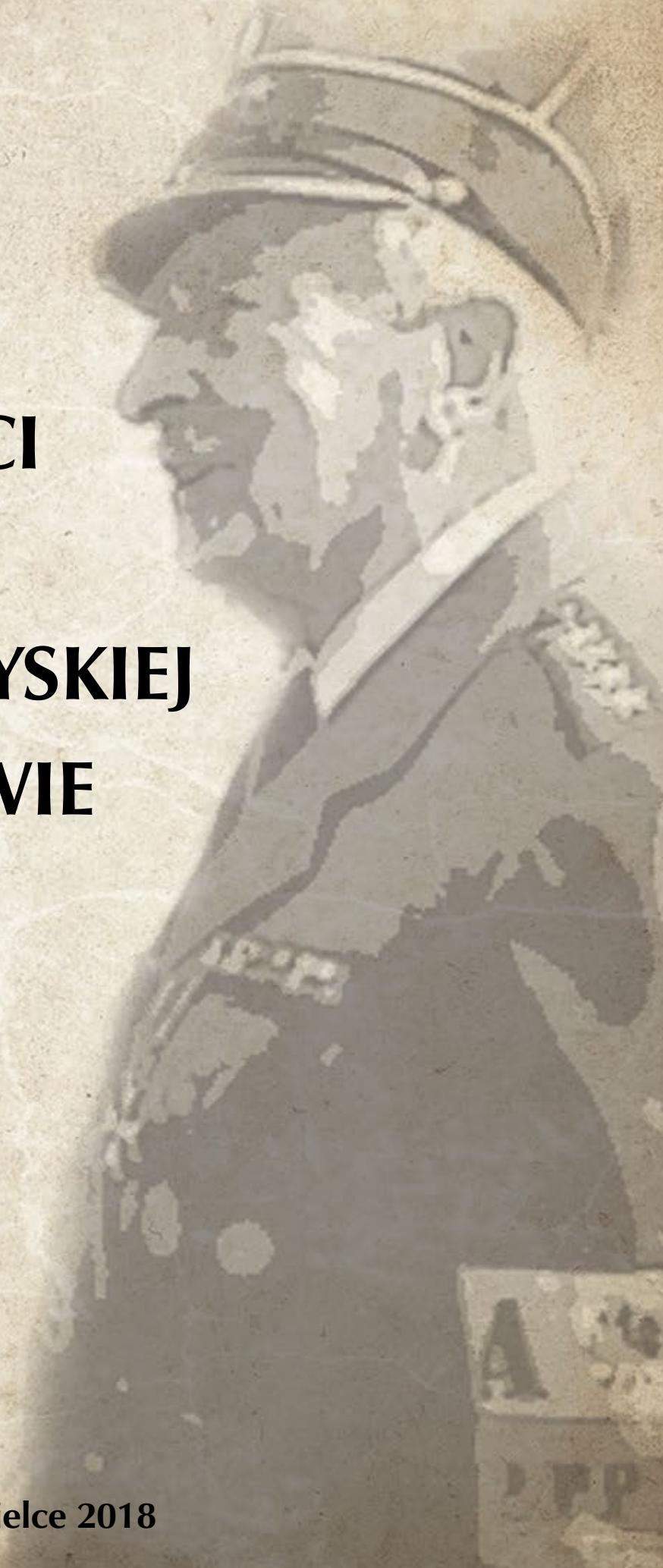

**KOMBATANCI
ZIEMI
ŚWIĘTOKRZYSKIEJ
W OBIEKTYWIE**

Kielce 2018

**KOMBATANCI
ZIEMI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ
W OBIEKTYWIE**

Kielce 2018

Album został opracowany na podstawie materiałów i fotografii przygotowanych przez pełnomocnika Zarządu Województwa Świętokrzyskiego ds. kombatantów i osób represjonowanych Karola Fijałkowskiego oraz Marcelinę Wójcik z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, a także fotografii będących w zasobach Biura Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

Redakcja:

Marian Kulus i Dariusz Detka

Korekta:

Joanna Majewska

Opracowanie graficzne:

Marek Klimek

Na okładce:

Kpt. Wojciech Targowski ps. „Vis”, zdjęcie z zasobów archiwalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

ISBN 978-83-65626-85-1

Wydawca:

Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach

al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

tel. 41 342 15 30, fax: 41 344 52 65

Druk:

Wydawnictwo DRAGON Sp. z o.o.

ul. Barlickiego 7, 43-300 Bielsko-Biała

Szanowni Państwo,

W sierpniu 2009 roku przypadł mi zaszczytny obowiązek przejęcia od administracji rządowej opieki nad kombatantami ziemi świętokrzyskiej. Wojewódzka Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych w Kielcach przestała wówczas pełnić funkcję organu doradczego wojewody świętokrzyskiego, a stała się organem doradczym samorządu województwa.

Zadania, które Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na mocy tzw. ustawy kompetencyjnej z dnia 23 stycznia 2009 r. przekazał samorządom województw, stanowiły dla mnie i dla Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wyzwanie, z którego staraliśmy się wywiązać jak najlepiej. Przez dziewięć lat bardzo ściśle współpracowaliśmy z organizacjami społecznymi oraz stowarzyszeniami kombatantów i osób represjonowanych.

Dziękuję Wam, Kombatanci, za wspaniałą współpracę, w szczególności z Wojewódzką Radą Kombatantów i Osób Represjonowanych z prezesem Maciejem Lisem na czele, reprezentującą stowarzyszenia kombatanckie działające w naszym regionie. Dziękuję także za nasze bezpośrednie spotkania i rozmowy, za liczne spotkania z młodzieżą naszego regionu, podczas których przekazywanie młodszym pokoleniom osobiste świadectwo swojego patriotyzmu.

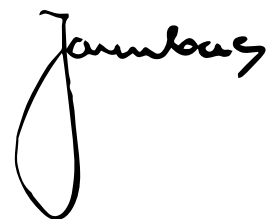
Dla nas wszystkich, żyjących obecnie w wolnej Polsce, możliwość spotkania z bohaterami walki o wolność jest ogromnym wyróżnieniem. Byliście Państwo świadkami i uczestnikami najbardziej dramatycznych wydarzeń w dziejach naszej Ojczyzny w okresie okupacji i powojennych represji. Służyliście Polsce, nie szczędząc zdrowia i życia, a ziemia świętokrzyska stała się miejscem krwawych walk partyzanckich, pacyfikacji wsi i mordowania mieszkańców.

Pomimo ponownego przejęcia przez wojewodę ustawowych obowiązków sprawowania pieczy nad kombatantami, nie zawieszamy naszej współpracy. Powstałe Świętokrzyskie Porozumienie Kombatantów i Osób Represjonowanych z Okresu II Wojny Światowej nadal na szczeblu samorządu województwa będzie podejmować działania wspierające weteranów.

Podsumowując tymczasem naszą dziewięcioletnią współpracę, chcąc zachować ten czas, przekazuję Wam album „Kombatanci ziemi świętokrzyskiej w obiektywie”.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Adam Jarubas

Kombatanci, weterani walk o niepodległość Polski

Kombatanci II wojny światowej – żołnierze Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, Narodowych Sił Zbrojnych, Szarych Szeregów, Sybiracy oraz partyzanci innych organizacji walczących o niepodległą Polskę – tworzą trwałe ogniwo w łańcuchu pokoleń idących różnymi drogami do wolnej Polski. Są spadkobiercami Polaków walczących w powstaniu styczniowym, żołnierzy powstałych sto lat temu jednostek legionowych, powstańców śląskich i wielkopolskich, zesłańców na Sybir – tych wszystkich, którzy są niedoścignionym ideałem zapału i ofiarności w dążeniu do odzyskania niepodległości.

223 lata temu Rzeczpospolita utraciła byt państwowy i została wymazana z mapy świata. Trzy sąsiadujące wówczas z Polską państwa, Austria, Rosja i Prusy, dokonały jej rozbioru. 24 października 1795 roku w Petersburgu podpisano konwencję rozbiorową – trzeci rozbiór Polski. Król Stanisław August Poniatowski abdykował.

Z 25/26 stycznia 1797 r. między Rosją a Prusami został przyjęty tajny artykuł do konwencji rozbiorowej w sprawie polskiej:

Istnieje konieczność zniesienia całkowitego przypomnienia istnienia suwerennego Królestwa Polskiego, skoro nastąpiło zlikwidowanie jego ciała politycznego przez uprawnione dwory cesarski i pruski: obie wysokie umawiające się strony zobowiązują się nigdy nie umieszczać wśród tytułów i nazw im przysługujących nazw łączących się z imieniem Królestwa Polskiego, które obecnie i na zawsze uznane jest jako nie istniejące, będzie się to również odnosiło do niezależnego stosowania w tytułaturze nazw, które odnoszą się do odpowiednich prowincji rzeszonego królestwa, które teraz stanowią własność umawiających się stron. Obecny artykuł stanie się prawomocny, podobnie jak cała konwencja, po ratyfikacji przez strony.

Droga do niepodległości

Polacy nigdy nie wyrzekli się myśli o niepodległości. Przełom XVIII i XIX wieku przyniósł nadzieje na odzyskanie wolności związane z sukcesami militarnymi Napoleona. Utworzone we Włoszech oddziały Legionów Polskich walczyły w wielu bitwach napoleońskich. Polska uzyskała namiastkę niepodległości – Napoleon utworzył w 1807 Księstwo Warszawskie. Po klęsce Na-

poleona, w 1815 roku Księstwo Warszawskie przekształcono w Królestwo Polskie, związane unią personalną z Rosją. Z pozostałych ziem polskich powstało Wielkopolskie Księstwo Poznańskie pod władzą Prus i Wolne Miasto Kraków pod patronatem trzech mocarstw.

Na fali ogólnoeuropejskiego sprzeciwu wobec postanowień Kongresu Wiedeńskiego, w listopadzie 1830 roku, w Królestwie doszło do wybuchu powstania listopadowego. Mimo początkowych sukcesów, zakończyło się ono porażką. Królestwo Polskie stało się integralną częścią Cesarstwa Rosyjskiego.

Kolejne zrywy niepodległościowe Polaków również kończyły się klęską. Tak było w 1846 roku, kiedy władze austriackie stłumiły powstanie krakowskie. Mimo niepodległościowego zrywu Polaków w okresie Wiosny Ludów, nie powiodło się również powstanie w Wielkopolsce.

Wśród Polaków powstał spór o ideę powstańczą – walczyć czy współpracować z zaborcami. W 1863 roku wśród młodego pokolenia zwyciężyła idea powstańcza. Powstanie styczniowe, powstanie narodowe przeciw Rosji zakończyło się tak porażającą klęską, że na wiele lat zapomniano o zbrojnym odzyskaniu państwa.

Pamięć o weteranach

W okresie zaborów pamięć o heroicznym zrywach niepodległościowych Polaków była bardzo silna. Wspomnienia o zwycięskich bitwach Tadeusza Kościuszki, bohaterach powstań narodowych oraz staraniach działaczy politycznych o odzyskanie wolności, budowały w narodzie silną więź, kształtowały postawy patriotyczne oraz niepodległe myślenie. Zaczęły powstawać stowarzyszenia zrzeszające weteranów powstań, szczególnie powstań styczniowego. Były one środowiskiem spotkań, nawiązywania współpracy, wzajemnej pomocy oraz głównym załączkiem krzewienia tradycji niepodległościowych. W 1869 r. zawiązało się Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Sybiraków w Krakowie oraz Komitet Bratniej Pomocy Sybiraków we Lwowie. Następnie powstawały nowe organizacje, m.in.:

- Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania Polskiego 1863-64, Lwów 1888 r.
- Stowarzyszenie Przytuliska Uczestników Powstania 1863-64 roku, Kraków 1895 r.

- Towarzystwo Opieki nad Weteranami Powstania Styczniowego, Poznań 1913 r.
- Komitet Wsparć Weteranów 1863 r., Lublin 1916 r.
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania Polskiego 1863-64, Warszawa 1916 r.

Środowiska patriotyczne starały się organizować obchody kolejnych rocznic upamiętniających niepodległościowe zrywy narodu. W 1903 r. we Lwowie zorganizowały obchody 40. rocznicy wybuchu powstania styczniowego. Głównym organizatorem obchodów był Komitet Obywatelski, w skład którego wchodził delegaci różnych towarzystw i stowarzyszeń oraz delegaci uczestników powstania.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej wśród Polaków pojawiła się ogromna nadzieja na odzyskanie niepodległości. Powstawały polskie formacje wojskowe, organizacje i stowarzyszenia patriotyczne. Polacy poczuli się spadkobiercami pokolenia walczącego o niepodległość podczas powstań narodowych, a głównie powstania styczniowego. Szczególną rolę w ożywieniu etosu walki o utraconą wolność odegrał Józef Piłsudski, twórca legionów. Powstanie styczniowe było dla niego najważniejszym symbolem woli walki o niepodległość, a weteranom, bohaterom powstania, przy każdej okazji oddawał ogromną i należytą cześć.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Józef Piłsudski, jako ówczesny Naczelnik Państwa, w dniu 21 stycznia 1919 r. wydał szczególny rozkaz z okazji 56. rocznicy wybuchu powstania, kierując go do weteranów. W rozkazie tym uznawał ich za żołnierzy odrodzonego Wojska Polskiego oraz nadawał im prawo do noszenia munduru wojskowego (weterana). W tym samym dniu podpisał też rozkaz specjalny, na mocy którego weterani powstania styczniowego uzyskali uprawnienia żołnierzy Wojska Polskiego.

Zakończenie wojny i odzyskanie niepodległości przyczyniło się jeszcze szerzej do tworzenia stowarzyszeń i organizacji kombatanckich oraz zapoczątkowało uroczyste obchodzenie rocznic państwowych. Organizacje te zrzeszały nie tylko powstańców, ale także żołnierzy, inwalidów wojennych, więźniów politycznych, działaczy niepodległościowych. Stowarzyszenia zostały objęte patronatem Państwa Polskiego, otrzymywały wsparcie finansowe oraz pomoc socjalną.

Aktem prawnym dającym podstawę do powoływania oraz organizacji stowarzyszeń i związków kombatanckich był Dekret Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z dnia 3 stycznia 1919 r. – o stowarzyszeniach.

Dekret ten 27 października 1932 r. został zastąpiony rozporządzeniem Prezydenta RP – *Prawo o stowarzyszeniach*.

W 1921 r. powstało Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania 1863 r. Prezesem stowarzyszenia był Stanisław Leski, zaś członkami honorowymi: marszałek Józef Piłsudski, Aleksandra Piłsudska, gen. Kazimierz Sosnkowski, gen. Felicjan Sławoj-Składkowski, gen. Jan Kołłątaj-Srzednicki, płk Janusz Jagrym-Maleszewski, mjr Władysław Dunin-Wąsowicz.

W późniejszych latach postawały kolejne organizacje, m.in.:

- Towarzystwo Przyjaciół Weteranów 1863 r. (1922 r.),
- Związek Byłych Uczestników Powstań Narodowych Rzeczypospolitej Polskiej (1927 r.),
- Kujawski Związek Weteranów (1927 r.),
- Związek Sybiraków (1928 r.),
- Związek Weteranów Powstań Narodowych Rzeczypospolitej Polskiej (1938 r.).

W okresie międzywojennym uroczyste organizowanie rocznic oraz wydarzeń szczególnie ważnych dla Polski było ważnym elementem wychowania obywatelskiego i patriotycznego. W wielu miastach, miejscowościach oraz na polach bitew odbywały się uroczystości z udziałem weteranów powstań. Wśród nich wspomnieć należy ogólnopolskie obchody 70. rocznicy wybuchu powstania styczniowego w 1933 r., nad którymi patronat objęli Prezydent RP Ignacy Mościcki oraz Marszałek Polski Józef Piłsudski. Przewodniczącą Komitetu Honorowego Obchodów 70-lecia Powstania Styczniowego była Aleksandra Piłsudska. W skład Komitetu Wykonawczego, któremu przewodniczył gen. Edward Rydz-Śmigły, wchodził przedstawiciele około 50 różnych organizacji społecznych stolicy.

W 1938 r. równie uroczysto obchodzono centralne obchody 75. rocznicy wybuchu powstania styczniowego. Patronat nad nimi objął Prezydent RP Ignacy Mościcki wraz z Marszałkiem Polski gen. Edwardem Rydzem-Śmigłym oraz Aleksandrą Piłsudską. Wzięło w nich udział jedynie 23 z 53 żyjących wówczas weteranów.

II wojna światowa – Polskie Państwo Podziemne

Wrzesień 1939 roku przekreślił dwudziestoletni okres pokoju w Europie. 1 września o godz. 4.45, niemieckie dywizje wtargnęły na terytorium Polski od zachodu, północy i południa. Dwa tygodnie później,

17 września, od wschodu wkroczyła Armia Czerwona. Najeźdźcy, Rosja Sowiecka i Niemcy, podzielili na nowo Polskę. Wcielili zachodnie tereny do Rzeszy, wschodnie do Związku Radzieckiego, a z terenów centralnych Niemcy utworzyli Generalną Gubernię. Wojna zadowoliła się na prawie 6 lat nie tylko w rzeczywistości Polaków i Niemców, ale również u wszystkich Europejczyków, Azjatów, Afrykanów i Amerykanów.

Polski wrzesień był tragiczny dla pokolenia, które tak mocno czuło jeszcze entuzjazm odzyskania niepodległości po 123-letnim okresie zaborów. Zniszczone drogi, zburzone domy, ciała zabitych żołnierzy i cywilów przez niemieckie zagony pancerne. Rząd Polski znalazł się na uchodźstwie. Odeszli w cień bohaterowie powstań, ale wychowane na ich tradycji młode pokolenie Polaków wyruszyło kolejnym szlakiem walki o niepodległość.

Partie polityczne przeszły do podziemia i tworzyły własne organizacje wojskowe. Stronnictwo Ludowe powołało w sierpniu 1940 r. Chłopską Straż przemianowaną później na Bataliony Chłopskie. Polska Partia Socjalistyczna – Wolność, Równość, Niepodległość (PPS–WRN) utworzyła organizację zbrojną Gwardię Ludową. Stronnictwo Narodowe (SN) zaczęło tworzyć konspiracyjne oddziały Narodowej Organizacji Wojskowej. Po rozłamie w SN, część prawicowa wraz ze Związkiem Jaszczurczym utworzyła Narodowe Siły Zbrojne. Stronnictwo Pracy powołało Organizację Wojskową Unia. Stowarzyszenia żydowskie założyły w grudniu 1939 r. Żydowski Związek Wojskowy, który dwa lata później, po połączeniu z kilkoma ugrupowaniami lewicowymi, przyjął nazwę Żydowska Organizacja Bojowa.

Po napaści Niemców na Związek Radziecki uaktywniły się polskie organizacje lewicowe i komunistyczne. Powstała w grudniu 1941 r. Polska Partia Robotnicza powołała wiosną 1942 r. organizację wojskową Gwardię Ludową (GL). W styczniu 1944 r. GL została przemianowana na Armię Ludową.

Władze Rzeczypospolitej po przekroczeniu granicy z Rumunią zostały internowane. Prezydent Polski Ignacy Mościcki po wielu uzgodnieniach i konsultacjach powołał na swego następcę Władysława Raczkiewicza przebywającego w Paryżu. Premierem został gen. Władysław Sikorski, który 7 listopada został mianowany Naczelnym Wodzem. 13 listopada gen. Sikorski w miejsce SZP powołał Związek Walki Zbrojnej (ZWZ). 14 lutego 1942 roku ZWZ przemianowano na Armię Krajową (AK), która stała się oficjalną armią Polskiego Państwa Podziemnego, określaną Siłami Zbrojnymi w kraju.

Dowódca AK otrzymał ogromne uprawnienia, ale również obowiązki i odpowiedzialność. Żołnierze scaceni w AK (jak również zachowujący swoją odrębność organizacyjną z BCh czy z NSZ), w okresie swej działalności przeprowadzili wiele tysięcy różnych akcji bojowych. Toczyli bitwy z oddziałami niemieckimi, uwalniali więźniów, likwidowali groźnych funkcjonariuszy hitlerowskich i konfidentów, wysadzali niemieckie transporty, mosty i magazyny. Prowadzili działania wojskowe w powstaniu warszawskim, przygotowali akcję „Burza”, która miała prowadzić do ogólnonarodowego powstania i zwycięstwa nad okupantem.

Hufce Polskie, harcerze Szarych Szeregów zorganizowani w trzech grupach wiekowych – Zawiszacy, Bojowe Szkoły i Grupy Bojowe – zabezpieczali podczas działań bojowych łączność, pomoc medyczną, dokonywali sabotażu, dywersji kolejowej i osobowej. Brali udział w powstaniu warszawskim, a zorganizowane oddziały, m.in. „Zośka”, „Parasol” czy „Wigry”, prowadziły czynną walkę w dzielnicach Warszawy.

Formowanie wojska polskiego

Po utworzeniu Rządu Polskiego na emigracji gen. Władysław Sikorski oprócz decyzji o utworzeniu podziemia zbrojnego w kraju rozpoczął formowanie Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. We Francji, na podstawie polsko-francuskiej umowy wojskowej zawartej 9 września 1939 r. oraz kolejnej umowy polsko-francuskiej z 4 stycznia 1940 r., nastąpiło formowanie polskiej armii. Żołnierze i kadra dowódcza rekrutowali się z Polonii francuskiej, belgijskiej, holenderskiej i brytyjskiej oraz z obozów dla internowanych powstałych na terenie Rumuni i Węgier. Do maja 1940 roku powołano do armii polskiej około 85 tys. żołnierzy, którzy stanowili trzon wojsk lądowych, powietrznych i marynarki wojennej. We Francji sformowano m.in.: 1 Dywizję Piechoty nazwaną później Dywizją Grenadierów, 2 Dywizję Strzelców Pieszych, Samodzielną Brygadę Strzelców Podhalańskich, 3 i 4 Dywizję Piechoty, Brygadę Kawalerii Pancерnej. W Syrii powstała Brygada Strzelców Karpackich. Siły Powietrzne sformowały 4 dywizjony myśliwskie, 2 dywizjony obserwacyjne oraz 1 dywizjon bombowy.

11 października 1939 roku gen. Sikorski wydał rozkaz o formowaniu Marynarki Wojennej, a 18 listopada 1939 roku zawarty został układ między rządami Rzeczypospolitej Polskiej i Zjednoczonego Królestwa w sprawie utworzenia Oddziału Polskiej Marynarki Wo-

jennej w Wielkiej Brytanii. Łącznie przez sześć lat wojny w skład Polskiej Marynarki Wojennej weszły 74 okręty i jednostki pomocnicze, w tym: dwa krążowniki, stawiacz min, jedenaście niszczycieli i osiem okrętów podwodnych o łącznym tonażu ponad 50 000 t.

Walki Polaków na froncie zachodnim

10 maja 1940 r. Niemcy rozpoczęły wojnę na Zachodzie. Po agresji na Belgię, Holandię i Luksemburg zaatakowały Francję. Około 50 tysięcy polskich żołnierzy wzięło udział w walkach z Niemcami. 22 czerwca 1940 r. Francja podpisała akt kapitulacji. Zdolna do walk lądowych po klęsce Francji była tylko Brygada Strzelców Karpackich dowodzona przez gen. Stanisława Kopańskiego, która ostatecznie została skierowana do obrony twierdzy w Tobruku. Rząd Polski oraz oddziały wojskowe (około 27 tys.) ewakuowały się do Wielkiej Brytanii. Z początkiem sierpnia 1940 r. została zawarta umowa ze stroną brytyjską w sprawie utworzenia Polskich Sił Zbrojnych, które operacyjnie miały podlegać dowództwu brytyjskiemu. Już w sierpniu 1940 r. Niemcy rozpoczęli bitwę powietrzną o Anglię. W bitwie tej uczestniczyły polskie dywizjony myśliwskie 302 i 303, dwa dywizjony bombowe 300 i 301 oraz wielu pilotów walczących w składzie sił powietrznych RAF.

Po napaści Związku Radzieckiego na Polskę wiele tysięcy żołnierzy, kadry dowódczej znalazło się w obozach jenieckich. Z terenów zajętych przez Sowietów zostało deportowanych w rejony Syberii około dwóch milionów rodaków.

W czerwcu 1941 r. Niemcy rozpoczęli wojnę ze Związkiem Radzieckim. Sytuacja ta uczyniła z naszego wroga – sojusznika aliantów. Rząd Polski w Londynie podpisał układ z Sowietami o wzajemnej pomocy i współpracy w walce z Niemcami, a w sierpniu 1941 r. została podpisana polsko-radziecka umowa wojskowa. Pod dowództwem gen. dyw. Władysława Andersa przystąpiono do tworzenia Polskiej Armii na terenie Związku Radzieckiego. Polacy przebywający w obozach jenieckich, obozach pracy stawali się żołnierzami powstałych jednostek wojskowych. Ze względu na duże trudności organizacyjne, żądanie wysłania na front nieukończonych oddziałów oraz brak odpowiedzi w sprawie oficerów więzionych do 1940 r. w obozach w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku – pogorszyły się stosunki polsko-radzieckie. Dalsze formowanie wojska polskiego zostało przerwane. Na podstawie porozumienia brytyjsko-

-radzieckiego Armia Polska została ewakuowana na Bliski Wschód, do Iraku. Ogółem opuściło ZSRR około 70 tys. żołnierzy i około 40 tys. osób cywilnych.

Z wymienionych powyżej formacji i jednostek Wojska Polskiego na Środkowym Wschodzie powstała Armia Polska na Wschodzie. Z Armii tej utworzono 2 Korpus Polski pod dowództwem gen. dyw. Władysława Andersa, który w październiku 1943 r. liczył około 53 tys. żołnierzy. Z początkiem 1944 r. wszedł on w skład 8 Armii Brytyjskiej na terenie Włoch i wziął udział w ofensywie na Rzym. Żołnierze Korpusu zdobywali Monte Cassino, Piedmont, Ankonę i wspólnie z oddziałami amerykańskimi wyzwolili Bolonię, gdzie zakończyli swój szlak bojowy.

Jednostki Polskich Sił Zbrojnych wzięły również udział w drugim froncie przeciwko Niemcom utworzonym przez aliantów. 6 czerwca 1944 r. wojska amerykańskie i brytyjskie wylądowały w Normandii. Ofensywę tę wspierały polskie oddziały Marynarki Wojennej i Sił Powietrznych. W działaniach na lądzie prowadzonych przez Francję, Belgię, Holandię i Niemcy wzięła udział 1 Dywizja Pancerna pod dowództwem gen. Maczka. Żołnierze 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej dowodzonej przez gen. Stanisława Sosabowskiego walczyli w rejonie Arnhem, w Holandii.

Tworzenie wojska polskiego w Związku Radzieckim

Po ewakuacji wojsk Andersa ze Związku Radzieckiego do Iraku, Józef Stalin rozpoczął próbę tworzenia wojska polskiego. We współpracy z komunistami polskimi został powołany Związek Patriotów Polskich, który występował o utworzenie oddziałów wojskowych przy Armii Czerwonej. 8 maja 1943 r. została podjęta decyzja o powołaniu Armii Polskiej, a w lipcu tego roku w Sielcach nad Oką powstała 1 Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki pod dowództwem płk. Zygmunta Berlinga. Żołnierze i kadra dowódcza rekrutowali się z obozów jenieckich, obozów pracy i sybiraków. 12 października 1943 r. dywizja stoczyła pierwszą bitwę – pod Lenino. Do polskich jednostek zgłosiło się ponad 100 tys. żołnierzy, którzy tworzyli skład 1 Korpusu Polskich Zbrojnych w ZSRR, a następnie w marcu 1944 r. Korpus został przekształcony w 1 Armię Polską (WP). Dowódcą był gen. Zygmunt Berling, którego jesienią zastąpił gen. Stanisław Popławski. Po powołaniu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (PKWN)

w lipcu 1944 r. nastąpiło połączenie 1 Armii Polskiej z oddziałami partyzanckimi Armii Ludowej i powstało Wojsko Polskie (WP). Dowódcą Naczelnego Dowództwa WP został gen. Michał Rola-Żymierski.

Żołnierze 1 Armii walczyli w składzie 1 Frontu Ukraińskiego w okolicach Dębłina i Puław, na przyczółku Warecko-Magnuszewskim, pod Studziankami, na terenie prawobrzeżnej Warszawy podczas powstania warszawskiego. W styczniu 1945 r. wyzwolali Warszawę, walczyli na szlaku Wału Pomorskiego, uczestniczyli w walkach o Kołobrzeg oraz w operacji berlińskiej. 1 Dywizja Piechoty wzięła udział w zdobyciu Berlina.

We wrześniu 1944 r. została sformowana 2 Armia WP pod dowództwem gen. Karola Świerczewskiego. W początkowej fazie była przydzielona jako odwód

1 Frontu Białoruskiego, a później przeszła w skład 1 Frontu Ukraińskiego dowodzonego przez marszałka Iwana Koniewa. W kwietniu 1945 r. brała udział w natarciu na Budiszyn, a następnie w operacji praskiej.

Po zakończeniu wojny układ jałtański zmienił oczekiwania Polaków. Ich wielki wysiłek włożony w tworzenie Państwa Podziemnego i prowadzenie konspiracyjnej działalności został okupiony ofiarą życia tysięcy Polaków. Ginęli oni w walce i katowniach gestapo, w łapaniach i egzekucjach ulicznych oraz w obozach koncentracyjnych. Żołnierz podziemia wypełnił swój obowiązek wobec Ojczyzny.

Po wojnie, we wrześniu 1949 r. została utworzona organizacja skupiająca kombatantów i byłych więźniów obozów niemieckich – Związek Bojowników o Wolność i Demokrację (ZBoWiD).

Współpraca samorządu województwa z kombatantami i osobami represjonowanymi z okresu II wojny światowej

Gdy 24 stycznia 1991 roku weszła w życie ustawa o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, określone zostały przysługujące tym grupom społeczeństwa prawa i obowiązki. W poszczególnych rozdziałach tego aktu prawnego zawarte były regulacje dotyczące uprawnień pracowniczych, emerytalnych, zagadnień dotyczących ochrony zdrowia, pomocy społecznej itp. Ponadto zawarte zostały w ustawie zasady orzekania o uprawnieniach oraz źródła i sposób finansowania niektórych świadczeń.

Istotnym było uregulowanie kwestii dotyczących zadań leżących po stronie administracji rządowej i samorządowej względem kombatantów i osób represjonowanych. Na mocy artykułu 7 tej ustawy utworzony został Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych podległy Ministrowi Spraw Społecznych, jako centralny organ administracji rządowej odpowiedzialny za nadzór nad sprawami kombatantów i osób represjonowanych. Na podstawie tego samego artykułu przy Kierowniku Urzędu powołana została Rada do Spraw

Kombatantów i Osób Represjonowanych. Rada działać miała jako organ opiniotwórczo-doradczy w sprawach objętych działaniem Urzędu.

Ustawa wraz z późniejszymi zmianami uregulowała zakres zadań, które powinny być realizowane przez powiaty, a także tych, które należały do kompetencji wojewody jako organu administracji rządowej w terenie.

W porozumieniu z Kierownikiem Urzędu w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach zostało utworzone Biuro Pełnomocnika Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Na spotkaniu 6 lutego 1995 roku przedstawiciele poszczególnych stowarzyszeń kombatanckich powołali Radę ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Wojewodzie Kieleckim.

23 stycznia 2009 roku Sejm RP uchwalił ustawę „o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie”. Na mocy tej ustawy samorząd województwa (Marszałek Województwa) przejął z dniem 1 sierpnia 2009 roku kompetencje należące do tej pory do wojewody.

Po ośmiu latach zadania związane z opieką nad środowiskami kombatantów powróciły do wojewody. 31 sierpnia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 8 czerwca 2017 roku „o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw”. Zgodnie z nowelizacją tej ustawy z dniem 1 września 2017 roku kompetencje dotyczące Wojewódzkich Rad Kombatantów i Osób Represjonowanych przejęli wojewodowie.

***

Po przejściu w 2009 roku opieki nad kombatantami jednym z zadań samorządu województwa stały się działania zmierzające do integracji środowisk kombatanckich oraz współdziałanie z organizacjami społecznymi oraz stowarzyszeniami kombatantów i osób represjonowanych. Były to szczególnie ważne elementy pracy na rzecz weteranów walk o niepodległość ojczyzny i osób represjonowanych oraz pielęgnowania polskości i kształtowania świadomości narodowej mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Zadania samorządu województwa świętokrzyskiego obejmowały szeroki zakres spraw dotyczących kombatantów. Niezwykle ważnym zadaniem była koordynacja spraw związanych z opieką zdrowotną oraz ukonkretnienie kierunków i form pomocy materialnej i socjalnej, a także opieki społecznej na rzecz kombatantów i osób represjonowanych oraz ich rodzin. Ważne było również angażowanie kombatantów do współdziałania przy organizacji uroczystości patriotycznych, wspólna opieka nad miejscami pamięci walk i męczeństwa.

Szczególne miejsce we współpracy z kombatantami zajmowała działalność Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych – organu opiniotwórczo-doradczego Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, działającego pod tą nazwą do 3 sierpnia 2017 roku. Obecnie ciało to kontynuuje działalność pod nazwą: Świętokrzyskie Porozumienie Kombatantów i Osób Represjonowanych z Okresu II Wojny Światowej.

Rada była bardzo bliskim i wiarygodnym partnerem samorządu województwa, reprezentując najliczniejsze, a także cieszące się dużym autorytetem organizacje. Radę tworzyły wszystkie organizacje mające struktury na szczeblu wojewódzkim. Działała ona niezwykle prężnie i efektywnie, a problemy ważne dla kombatantów były na bieżąco konsultowane, uzgadniane i rozstrzygane.

Rada wspólnie z Samorządem Województwa realizowała przyjęty uchwałą przez Zarząd Województwa Program „Szpitale i przychodnie przyjazne Kombatantom”. Program, do którego przystąpiło już 75 placówek służby zdrowia, jest cały czas monitorowany i realizowany, ciągle przystępują do niego nowe podmioty. Celem programu było i jest zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym pełnej realizacji i przestrzegania obowiązujących praw do korzystania ze świadczeń zdrowotnych poza kolejnością i zapewnienie dogodnych warunków leczenia.

Z inicjatywy Samorządu Województwa i Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych prężnie działają Powiatowe Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych w powiatach: kieleckim, jędrzejowskim, skarżyskim, koneckim, buskim, starachowickim. W pozostałych powiatach współpraca z kombatantami jest prowadzona w innych formach organizacyjnych, również bardzo cennych.

Samorząd Województwa i samorządy lokalne skutecznie wspierają logistycznie lokalne przedstawicielstwa związków i organizacji kombatanckich w rozwiązywaniu i realizacji zadań statutowych wobec swoich członków. Umożliwia to kombatantom m.in. udział w uroczystościach patriotycznych na terenie całego województwa. Delegacje kombatantów i osób represjonowanych uczestniczą również w centralnych uroczystościach i wydarzeniach, m.in. w Międzynarodowych Marszach Żywej Pamięci Ofiar Sybiru w Białymstoku, w spotkaniach świątecznych organizowanych przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz w centralnych zjazdach związków kombatanckich. Przedstawiciele wojewódzkich związków i organizacji kombatanckich utrzymują stały kontakt ze swoimi Zarządami Głównymi. Doceniając pracę kombatantów na rzecz kultywowania pamięci o walce o niepodległość Ojczyzny, krzewienia patriotyzmu i działalności na rzecz środowisk kombatantów i społeczności lokalnej, samorządy występują o uhonorowanie kombatantów.

W 2018 roku przypada 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Jest to szczególny jubileusz dla kombatantów i osób represjonowanych z okresu II wojny światowej i okresu powojennego. Od samego początku tego szczególnego roku kombatanci są osobiście zaangażowani w tak doniosłe obchody. Wśród kombatantów szczególne miejsce zajmują inwalidzi wojenni. Uczestniczyli oni z przedstawicielami samorządu woje-

wództwa w obchodach 100-lecia Związku Inwalidów Wojennych RP w Krakowie w 2017 roku, a w 2018 roku – w Wielkopolsce.

Z tej szczególnej okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas i przewodniczący Sejmiku Województwa Arkadiusz Bąk uhonorowali wszystkich kombatantów i osoby represjonowane specjalnymi podziękowaniami za udział w walce o wolność i honor Polaków oraz za działalność na rzecz zachowania pamięci o wydarzeniach z okresu II wojny światowej i okresu powojennego, a sybirakom i innym osobom represjonowanym – za działalność na rzecz zachowania pamięci o represjach wobec narodu polskiego.

Wojewódzka Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych reprezentowała wszystkie środowiska kombatancie, ciągle dbała o pozyskiwanie nowych przyjaciół, którzy wspomagaliby kombatantów i ich działalność. Kombatanci podpisali porozumienia o współpracy m.in. z Ochotniczą Strażą Pożarną, Kołem nr 32 Żołnierzy Stowarzyszenia Misji Pokojowych ONZ oraz Świętokrzyskim Stowarzyszeniem Żołnierzy i Sympatyków Wojska Polskiego. Kombatanci stale współpracują z Wojskiem Polskim. Na zaproszenie Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach cyklicznie spotykają się z elewami służby przygotowawczej.

Nasi kombatanci są również bardzo aktywni w krzewieniu patriotyzmu wśród społeczeństwa, w szczególności wśród młodzieży. W wielu szkołach odbywały się „żywe lekcje historii”, które prowadzili kombatanci i sybiracy, w ciekawy sposób uzupełniając wiedzę „podręcznikową”, która nie zawsze wywołuje zainteresowanie młodzieży. Jak zauważają sami kombatanci, zainteresowanie historią budzi się, gdy jej świadkowie, dzieląc się osobistymi doświadczeniami, mówią do młodego człowieka: „Słuchaj, kiedyś byłem taki jak ty, trafiłem tu i tu, byłem głodny, gryzły mnie wszy i pluskwy, mieszkałem w dołku wykopanym w ziemi, przykrytym gałęziami”. Przy okazji takich spotkań kombatanci wyjaśniają, dlaczego w taki sposób toczyły losy Polaków, jakie były tego przyczyny. W tych działaniach edukacyjnych kombatantów wspierają logistycznie samorząd województwa i samorządy lokalne.

Informacje o planowanych i odbytych uroczystościach z udziałem przedstawicieli samorządu województwa zamieszczane są na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego. W miesięczniku „Nasz Region” publikowane są artykuły dotyczące spraw kombatantów. Za bardzo ważne zadanie samorząd uważa również wydawanie publikacji i wspomnień upamiętniających życie i działalność kombatantów.

Piękną tradycją, kultywowaną od 9 lat z inicjatywy samorządu województwa świętokrzyskiego, stały się uroczyste Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Cieszy bardzo, że ta tradycja obchodów Dnia Weterana oraz organizacji spotkań opłatkowo-noworocznych zeszła na poziom powiatów, a nawet gmin – również z udziałem przedstawicieli samorządu województwa. Tradycją stały się także obchody jubileuszy 100- i 95-lecia weteranów walk o niepodległość i osób represjonowanych.

W roku 2017 podczas VIII obchodów Dnia Weterana marszałek Adam Jarubas zapewnił, że mimo iż od 31 sierpnia 2017 roku opieka nad Wojewódzkimi Radami Kombatantów przeszła spod samorządów – marszałków województw – pod wojewodów, to samorząd województwa świętokrzyskiego nie zapomni o kombatantach.

Zarząd Województwa uchwałą powołał Świętokrzyskie Porozumienie Kombatantów i Osób Represjonowanych z Okresu II Wojny Światowej jako organ opiniotwórczo-doradczy Marszałka Województwa. Powołanie Porozumienia jest kontynuacją dotychczasowej pracy samorządu województwa ze środowiskiem kombatantów i osób represjonowanych – jako dopełnienie zadań państwa realizowanych na rzecz kombatantów.

W województwie świętokrzyskim jest obecnie około 7 tysięcy kombatantów i osób z uprawnieniami kombatanckimi, a średnia ich wieku wynosi 90 lat. Dziewięć lat temu kombatantów było ponad 14 tysięcy.

Chcemy oddać należny szacunek tym, którzy walczyli o Polskę, kiedy trzeba było poświęcić dla niej zdrowie i życie. Chcemy także działaniem samorządów różnych szczebli sprawić, aby żaden kombatant nie czuł się dzisiaj samotny i zapomniany. To nasza powinność – podkreśla marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas.

Marian Kolus
Dariusz Detka

Kombatanci w obiektywie

Pierwsze posiedzenie Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych w Kielcach w nowych warunkach prawnych odbyło się 4 listopada 2009 roku. Na zdjęciu powyżej przy stole prezydialnym od prawej: Grażyna Zachariasz – przedstawiciel wojewody świętokrzyskiego Bożentyny Pałki-Koruby, Adam Jarubas – marszałek województwa świętokrzyskiego, Maciej Lis – ówczesny przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych, Karol Fijałkowski – pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

2009.11.04

Członkowie WRKiOR w Kielcach. Siedzą od prawej: Zbigniew Mielczarek – prezes zarządu wojewódzkiego okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Kielcach, Henryk Ziółkowski – wiceprezes, Teofil Zamojski – prezes Związku Żołnierzy Batalionów Roboczych „Polski Gułag”, Janusz Niezabitowski – prezes Związku Sybiraków

2009.11.04

Członkowie WRKiOR w Kielcach. Od lewej: Tadeusz Robak – prezes Związku Inwalidów Wojennych w Kielcach, Jan Sałek – prezes Okręgu Batalionów Chłopskich w Kielcach, Jan Garycki – wiceprezes ZK RP i BWP, Stanisław Lisowski – NSZ

2009.11.04

Marszałek Adam Jarubas składa gratulacje Maciejowi Lisowi, ponownie wybranemu na przewodniczącego WRKiOR

2010.04.08

Drugie posiedzenie WRKiOR. Od lewej: Karol Fijałkowski – pełnomocnik Zarządu Województwa Świętokrzyskiego ds. kombatantów i osób represjonowanych, Maciej Lis – przewodniczący Rady, Lech Janiszewski – członek Zarządu Województwa, Tadeusz Kowalczyk – przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

2010.04.08

Drugie posiedzenie WRKiOR. Od lewej: Mieczysław Kasiński – Bataliony Chłopskie, Danuta Szymnik – Związek Sybiraków, Daniel Nowakowski – „Solidarność” Polskich Kombatantów, Teofil Zamojski – „Polski Gułag”, Włodzimierz Sędziewski – NSZ

2010.04.16

Uroczystości upamiętniające ofiary zbrodni katyńskiej przy pomniku Krzyży Katyńskich u podnóża sanktuarium relikwii Drzewa Krzyża Świętego na Świętym Krzyżu w Hucie Szklanej. 13 kwietnia jest Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej ustanowionym przez sejm RP. Przemawia wójt Bielin Sławomir Kopacz, w tle sztandary organizacji kombatanckich

2010.09.07

Uroczystości Dnia Weterana. Od lewej: Marcelina Wójcik, mjr Ignacy Skowron – uczestnik walk na Westerplatte, Adam Jarubas – marszałek województwa, Karol Fijałkowski. Święto Weterana jest obchodzone od 1997 roku w rocznicę wybuchu II wojny światowej. Z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach, pierwsze uroczyste Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana odbyły się w Tokarni 7 września 2010 roku

2010.09.07

Uczestnicy Wojewódzkich Obchodów Dnia Weterana. Od lewej: Stefan Ciszewski, Edward Pawelec, Adam Cecot, członek BCh, Stanisław Markowicz, Henryk Małolepszy

2010.09.01

Kielce, uroczystości rocznicowe wybuchu II wojny światowej. Od lewej: Mieczysław Cukrowski, Adam Cecot, Jan Garycki, żołnierz porządkujący wieńce, Zbigniew Mielczarek, Teofil Zamojski

2010.09.02

Zebranie Związku Inwalidów Wojennych Oddział w Skarżysku Kamiennej. Od lewej: mjr Henryk Czech – żołnierz „Szarego”, Henryk Małolepszy – prezes ZO ZIW w Skarżysku, Aleksandra Milanowska – członek ZO ZIW

2010.09.10

Międzynarodowy Marsz Pamięci Zesłańców Sybiru. Od lewej: Karol Fijałkowski, Krystyna Zatorska, Anna Łakomicz – prezes Stowarzyszenia Kielecka Rodzina Katyńska, Jan Stanisław Ciechanowski – szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Eugeniusz Tyszer, Zofia Proćko

Członkowie Zarządu Wojewódzkiego Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Kielcach. Siedzą od prawej: prezes Związku ppłk Tadeusz Zawistowski – uczestnik walk o Monte Cassino i Jan Garycki – wiceprezes Związku, uczestnik walk partyzanckich na terenie Kielecczyny; wokół stoją prezisi organizacji powiatowych i miejskich Związku

2010.09

Kielce. Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Związku Kombatantów RP i BWP. Odznaczenia za zasługi dla Związku Karolowi Fijałkowskiemu wręcza Sekretarz Zarządu Głównego Stanisław Całka

2010.09

Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Związku Kombatantów RP i BWP. Odznaczenia za zasługi dla Związku Zdzisławowi Dobrutowi wręcza sekretarz Zarządu Głównego Stanisław Całka w asyście Krystyny Zatorskiej, obok Władysława Bielaszka

2010.09.23

Uroczystość upamiętniająca rocznicę bitwy oddziałów partyzanckich 3 i 2 pp Leg. AK z oddziałami niemieckimi w okolicy miejscowości Szewce w dniu 18 września 1944 roku. Józefa Życińska – pierwsza od lewej wśród żołnierzy kombatantów AK oraz młodzieży

2010.10.28

Partyzancka Droga Krzyżowa na Wykusie. 28 października 2000 roku po raz pierwszy harcerze z Hufca ZHP Starachowice zorganizowali na Wykusie nabożeństwo – Drogę Krzyżową. Uroczystość organizowana jest każdego roku w rocznicę trzeciej oblawy zorganizowanej przez Niemców na oddziały „Ponurego”. Spotkanie w przededniu Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego jest okazją do oddania hołdu poległym partyzantom i modlitwy za nich

2010.11.04

Warszawa. Uroczyste obchody 70-lecia powstania Batalionów Chłopskich organizowane przez Zarząd Główny Związku w Warszawie. Medal pamiątkowy wręcza prezes ZG Stanisław Ozonek w asyście wiceprezesa Adama Cęcota – Janowi Salkowi z organizacji BCh Kielce

2010.11.04

Warszawa. Uroczyste obchody 70-lecia powstania Batalionów Chłopskich. Osoby nagrodzone medalem pamiątkowym: od lewej Zofia Kołacz – prezes Zarządu Koła BCh w Sandomierzu i Weronika Kardaś – prezes Zarządu Koła BCh w Stopnicy

2011.01.27

Członkowie Zarządu Okręgu Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich w Kielcach na czele z prezesem Zarządu Adamem Cecotem – trzeci z lewej, wiceprezesami Janem Sałkiem – pierwszy z lewej i Władysławem Sową – czwarty z lewej oraz prezesami kół terenowych

2010.11.05

Posiedzenie Wojewódzkiej Rady Kombatantów. Siedzą od lewej: Jan Garycki, Henryk Małolepszy, Teofil Zamojski. Stoją od lewej: Henryk Ziółkowski, Adam Cecot, Włodzimierz Sędziewski, Janusz Siwek, Jan Sałek, Mieczysław Adamiec, Daniel Nowakowski, Zbigniew Mielczarek, Maciej Lis, Bernard Jasiewicz, Karol Fijałkowski

2010.12.20

Spotkanie opłatkowe środowiska żołnierzy Armii Krajowej. Od lewej: Wojciech Targowski „Vis”, Mieczysław Gołębiowski – prezes Koła AK w Ostrowcu Świętokrzyskim, Henryka Zielińska – członek AK w Starachowicach

2010.12.20

Spotkanie opłatkowe AK. Od lewej: Henryk Ziółkowski, Stanisław Komisarczyk, Jan Garycki

2011.01

Spotkanie opłatkowe Związku Kombatantów RP i BWP w Kielcach. Od lewej: Bogdan Węclaw, Dezyderiusz Sieradzki, Feliks Okólski, Edward Rybak

2011.05

Zarząd Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Kielcach z prezesami kół miejskich i gminnych Związku

2011.01.08

Członkowie Zarządu Wojewódzkiego Związku Sybiraków w Kielcach podczas spotkania świąteczno-noworocznego na czele z prezesem Januszem Niezabitoskim – drugi z prawej

2011.05.15

Skalka Polska. Uroczystości patriotyczne upamiętniające pacyfikację wsi Skalka Polska. 11 maja 1943 roku wieś została spacyfikowana przez Niemców w odwecie za atak oddziału Gwardii Ludowej na ludność niemiecką w Antonielowie. Niemcy zamordowali 93 mieszkańców, wieś ograbili i doszczętnie spalili

2011.06.04

Uroczystości rocznicowe na polanie Wykus. Na zdjęciu kombatanci w otoczeniu zaproszonych gości oraz innych uczestników spotkania

2011.06.08

Uroczyste obchody upamiętniające pacyfikację Wolicy. Od lewej: płk Stefan Kuziński – prezes Koła nr 7 ZK RP w Kielcach, Czesław Krzywdziński oraz członkowie ZK RP. W czerwcu 1944 r. hitlerowcy pod zarzutem udzielania pomocy partyzantom aresztowali kilkuset mieszkańców Wolicy, a następnie ich rozstrzelali. Podobne aresztowania przeprowadzili w pobliskich wsiach.

2011.06.26

Kalków. Na zdjęciu od lewej: Zenon Markiewicz w towarzystwie żołnierzy kombatantów NSZ. Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej Pani Ziemi Świętokrzyskiej w Kalkowie jest miejscem pielgrzymek weteranów NSZ i ich rodzin. Miejsce to gromadzi ludzi, którym ideały tradycji Narodowych Sił Zbrojnych – podziemnego Wojska Polskiego są bardzo bliskie

2011.07.12

Uroczystości poświęcone żołnierzom 2 Pułku Artylerii Lekkiej. Na zdjęciu od prawej: Janusz Kępkowski, Pelagia Barwicka, Urszula Kępkowska, Henryk Dłużewski. Pułk przybył do Kielc w 1921 r., stacjonował przy ul. Wrzosowej. W 1932 r. przeniósł się do wybudowanych koszar na Stadionie. 30 sierpnia 1939 r. został skierowany do Pabianic, a jego dywizjony przydzielono do pułków piechoty w 2 DP Leg. Żołnierze pułku walczyli pod Zapolicami, Borową Górą, Ołtarzewem i w obronie Modlina

2011.08

Kielce. Uroczystości rocznicowe powstania warszawskiego – na zdjęciu członkowie i sympatycy Stowarzyszenia Szarych Szeregów. Od lewej: Amelia Sołtysiak, Janusz Siwek, Sylwester Padjas, Janina Grzybowska, Janusz Kuźmiński, Barbara Mazur, Urszula Kępkowska, Hanna Kropacz, Zuzanna Radlek, Mieczysław Adamiec, Jan Dubaj, Andrzej Wiatkowski, Małgorzata Sołtysiak, Leszek Bukowski, Mieczysław Cukrowski

2011.06.13

Posiedzenie Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych w sprawie przygotowania Programu „Szpitale i przychodnie przyjazne kombatantom”

2011.06.28

Kielce. Podpisanie umów w ramach Programu „Szpitale i przychodnie przyjazne kombatantom”. Na zdjęciu Maciej Lis – przewodniczący WRK i OR, członkowie Rady oraz dyrektorzy i przedstawiciele szpitali

Uroczystości Święta 3 Maja. Od lewej – Józef Lużyński, Wanda Radwan, Janusz Siwek

2011.08.12

Daleszyce. Uroczystości upamiętniające wydarzenia z dnia 11 sierpnia 1944 roku, kiedy na rynku w Daleszycach ustawiły się kompanie 1 batalionu, pod dowództwem por. Maksymiliana Lorena „Katarzyna” na czele z „Wybranieckimi”. Wówczas kapelan pułku „Wicher” pobłogosławił wyruszające oddziały na koncentrację 4 pułku piechoty do miejscowości Siodła

2011.08.15

Kielce. Święto Wojska Polskiego. Kwiaty pod pomnikiem Czwórki Legionowej w Kielcach składa delegacja Rady Kombatantów w składzie, od prawej: Zenon Markiewicz, Bernard Jasiewicz, Stanisław Jarosz, Maciej Lis, Zbigniew Mielczarek, Stefan Kuziński, Mieczysław Kasiński

2011.08.19

Antoniów. Uroczystości upamiętniające zwycięski bój 4 pp leg. pod Antoniowem. Przemówienie okolicznościowe wygłasza sędzia Andrzej Jankowski – długoletni przewodniczący Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich przy Instytucie Pamięci Narodowej w Kielcach. 21 sierpnia 1944 r. oddziały niemieckie otoczyły Antoniów, zaczęły rabować i palić wieś. Do boju z Niemcami przystąpiła 1 kompania pod dowództwem „Barabasza”, a później pozostałe kompanie I batalionu dowodzone przez por. „Katarzynę”

2011.09.06

II Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana – Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach

2011.09.06

Dzień Weterana – wręczenie pamiątkowego upominku przez marszałka Adama Jarubasa Henrykowi Dłużewskiemu świętującemu 95. urodziny

2011.09.07

Białystok. XI Marsz Żywej Pamięci Sybiru – delegacja województwa świętokrzyskiego. Od lewej: Halina Rutecka, Bernard Jasiewicz, Sabina Rusin

2011.09.08

Szewce. Od lewej: Mieczysław Cukrowski – żołnierz Armii Krajowej, uczestnik akcji rozbicia więzienia UB w Kielcach w nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 roku i Aleksander Barański – prezes Koła nr 1 ŚZŻAK w Kielcach

2011.10.16

Kossów. Uroczystości upamiętniające bitwy oddziałów NSZ i 74 pp AK w rejonie Kossów – Radków – Krzepin. Na zdjęciu od lewej: Tadeusz Leszczyński, Zbigniew Mielczarek

2011.10.19

Ostrowiec Świętokrzyski. Posiedzenie Zarządu Oddziału Związku Inwalidów Wojennych RP w Ostrowcu Świętokrzyskim z udziałem prezesa Zarządu Okręgowego Stanisławy Równickiej-Robak, czwarta z lewej

2012.04.24

Spotkanie marszałka Adama Jarubasa z przedstawicielami placówek ochrony zdrowia w sprawie Świętokrzyskiego Porozumienia Szpitale i Przychodnie Przyjazne Kombatantom

2012.05.22

Podpisanie przez Macieja Lisa Świętokrzyskiego Porozumienia Szpitale i Przychodnie Przyjazne Kombatantom z dyrektorem Szpitala Powiatowego w Ostrowcu Św. Józefem Grabowskim (pierwszy z lewej), w asyście członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Kazimierza Kotowskiego (pierwszy z prawej)

2012.06.05

Uczestniczy uroczystej inauguracji Świętokrzyskiego Porozumienia Szpitale i Przychodnie Przyjazne Kombatantom na terenie powiatu buskiego. W spotkaniu uczestniczyli m.in. członkowie Powiatowej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych w Busku Zdroju na czele z jej przewodniczącym Stanisławem Dufajem (piąty z prawej)

2012.04.29

Włoszczowa. We Włoszczowie każdego roku w kwietniu odbywają się uroczystości upamiętniające przemianowanie ZWZ na AK oraz udaną akcję opanowania miasta przez grupę uderzeniową AK pod dowództwem mjra Mieczysława Tarchalskiego „Marcina”

2012.04.29

Włoszczowa. Mjr Ryszard Marcinkowski – prezes Koła Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej we Włoszczowie

2013.12.10

Busko-Zdrój – spotkanie środowiska kombatantów z terenu powiatu buskiego

2012.05.03

Kielce. Uroczystości rocznicowe
uchwalenia Konstytucji 3 Maja

2012.05.13

Łopuszno. Z łaseczką stoi Michał
Nasulewicz – prezes Koła ZK RP
I BWP we Włoszczowie

2012.05.19

Momina. Uroczystości patriotyczne
w Mominie w rocznicę śmierci
Jana Piwnika „Ponurego”, do-
wódcy partyzanckiego zgrupowa-
nia AK w Górach Świętokrzyskich
oraz z okazji nadania Publicznej
Szkoły Podstawowej w Mominie
jego imienia. Od lewej: ppłk Henryk
Ziółkowski, Tadeusz Leszczyński,
kpt. Wojciech Targowski „Vis”

2012.06.17

Wąchock. Uroczystości patriotyczne poświęcone żołnierzom Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury-Nurt”

2012.06.22

Uroczystość otwarcia Ośrodka Myśli Obywatelskiej w Kielcach. Na zdjęciu w pierwszym rzędzie Henryk Pawelec ps. „Andrzej” i Adam Komorowski – syn Tadeusza „Bora” Komorowskiego

2012.08.01

Kielce. Rocznicą wybuchu powstania warszawskiego. Od lewej: Bernard Jasiewicz, Zbigniew Mielczarek, Zdzisław Dobrut, Wincentyna Domagała, Janusz Siwek – członkowie Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych

2012.09.04

Kielce. III Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana – Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach

2012.09.04

III Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana – wręczenie upominków przez marszałka województwa świętokrzyskiego Adama Jarubasa i przewodniczącego Sejmiku Województwa Tadeusza Kowalczyka obchodzącemu 95-lecie ppłk Marianowi Palmące, zasłużonemu żołnierzowi Batalionów Chłopskich, Kawalerowi Orderu Virtutti Militari

2012.09.09

Kajetanów, uroczystości nadania szkole podstawowej i gimnazjum imienia Armii Krajowej. Od lewej: Pelagia Barwicka, Bogusław Sitnicki, Urszula Kępkowska

2012.09.16

Szewce. Uczestnicy obchodów walk partyzanckich z oddziałami niemieckimi pod Szewcami

2012.09.28

Cisów. Uroczystości na polanie w lasach cisowskich przy pomniku Wybranieckich. Byli żołnierze oddziału „Wybranieckich” dowodzonego przez Mariana Sołtysiaka „Barabasza” oraz żołnierze 4 pułku piechoty Legionów Armii Krajowej. Ich rodziny spotykają się od ponad trzydziestu lat w Cisowie, który był w czasach okupacji partyzanckim domem

2012.10.14

Niekań. Uroczystości patriotyczne poświęcone żołnierzom z ugrupowań „Robota”, „Szarego” i „Dobosza” oraz mieszkańcom, którzy na Ziemi Niekańskiej polegli lub zostali zamordowani w odwecie za pomoc partyzantom. Od lewej: Zdzisław Dobrut – prezes ZW ZK RP, Jerzy Łabętowicz ps. „Ziuk” – AK i Franciszek Telecki ps. „Kruk” – prezes Koła ŚZZAK w Końskich, Jan Lagner – AK

2017.09.02

Końskie. „Konecki Wrzesień” – uroczystości patriotyczne poświęcone żołnierzom Armii Krajowej i żołnierzom września 1939 roku. Kwiaty składa delegacja Zarządu Koła Armii Krajowej w Końskich na czele z Janem Lagnerem – pierwszy z prawej

2015.09.20

Starachowice. Uroczystości poświęcone Batalionom Chłopskim. Kombatanci w otoczeniu gości: w drugim rzędzie od prawej: Agata Wojtysek wojewoda świętokrzyski, Marek Materek prezydent Starachowic, Bożena Wrona przewodnicząca Rady Powiatu Starachowickiego, Arkadiusz Bąk przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

2012.10.26

Kielce. Spotkanie marszałka województwa świętokrzyskiego Adama Jarubasa z powstańcami warszawskimi

Spotkanie z powstańcami warszawskimi. Od prawej: Jerzy Zawadzki, Marek Adamski, Adam Jarubas, Maria Kowalska, Jadwiga Kozubek

Spotkanie z powstańcami warszawskimi. Od prawej: Maria Kowalska, Wiktor Kozubek, Jadwiga Kozubek, Krystyna Eubich, Krystyna Popowicz

2012.12

Posiedzenie Zarządu Okręgowego Związku Inwalidów Wojennych RP w Kielcach. Od lewej: Paweł Kowal, Jan Niedbała, Roman Blacha, Barbara Szelaąg, Kazimierz Gawroński, Barbara Klusek, Zofia Kupiecka, Wiktor Witkowski, Anna Cholewińska, Karol Fijałkowski, Stanisława Równicka-Robak, Henryk Małolepszy, Stanisław Markowicz, ks. Henryk Wesołowski

2013.01

Spotkanie opłatkowo-noworoczne Związku Sybiraków. Od lewej: Józef Dzikowski – prezes Honorowy Związku Sybiraków i Kazimierz Dziekoński – prezes Koła ZS w Starachowicach

2012.12.10

Spotkanie opłatkowe środowiska żołnierzy Armii Krajowej – na zdjęciu Kazimierz Suliga – AK Wodzisław i Henryk Dłużewski – AK Kielce

2013.02

Wręczenie Nagrody Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Victoria Świętokrzyska w kategorii Osobowość pani Irene Szczepańskiej – żołnierzowi BCh i prezesowi Koła BCh w Opatowie. Wręczają Bogdan Borusewicz – marszałek Senatu RP i Adam Jarubas – marszałek województwa świętokrzyskiego

2013.03.25

Kielce. Muzeum Narodowe – spotkanie poświęcone walce kobiet podczas II wojny światowej. Gościem spotkania była Pelagia Barwicka, członkini Wojskowej Służby Kobiet w oddziale partyzanckim „Wybraniec”. Na zdjęciu pierwsza z lewej

2013.03

Kielce. Obchody rocznicy wymarszu oddziału wartowniczego z 4 pp Leg. na Westerplatte – w fotelu siedzi Ignacy Skowron – żołnierz Wojska Polskiego, ostatni bohater spod Westerplatte, kawaler Orderu Virtuti Militari

2013.03.25

Starachowice. Uroczystości rocznicowe w Kościele Wszystkich Świętych w Starachowicach upamiętniające akcję opanowania przez Antoniego Hedę „Szarego” fabryki w Starachowicach

2013.04.07

Ostrowiec Świętokrzyski. Od lewej: Wojciech Targowski „Vis”, Stefan Derlatka „Daniel”, Mieczysław Gołębiowski – prezes Koła ŚZŻAK w Ostrowcu Świętokrzyskim

2013.05.28

Jędrzejów. Uroczystości powiatowe Dnia Weterana. Kwiaty składają Paweł Kowal – prezes ZO ZIW RP w Jędrzejowie w asyście Jerzego Matuszewskiego i członka Związku

2013.04.26

Uroczysta Sesja Sejmiku Województwa z udziałem kombatantów uhonorowanych medalami Pro Patria przez Szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych

2013.04.26

Odnaczeni Medalami Pro Patria – od lewej: Daniel Nowakowski – przewodniczący Związku „Solidarność” Polskich Kombatantów, Zenon Markiewicz – przewodniczący Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy Walczącego Podziemia „Niepokonani”, Zdzisław Wrzałka – starosta kielecki, Michał Kosztołowicz – Związek Sybiraków

2013.04.26

Uroczysta Sesja Sejmiku Województwa – wręczenie Medalu Pro Patria Józefowi Dzikowskiemu, Prezesowi Honorowemu Związku Sybiraków, przez Ministra Jana S. Ciechanowskiego

2013.06.02

Rocznica pacyfikacji Chęciny. Od prawej: Bonifacy Lisek, Krystyna Zatorska – członkowie Zarządu Wojewódzkiego ZK RP w Kielcach, Czesław Krzywdziński – prezes Koła ZK RP Chęciny, członek ZK RP i BWP w Chęcinach

2013.07

Kielce. Obchody rocznicy Rzezi Wołyńskiej. Kwiaty składają mjr Zbigniew Mielczarek – prezes SZAK w Kielcach oraz Piotr Żołądek – członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Spotkanie w Pieczonogach u żołnierza Batalionów Chłopskich Stanisława Siekierskiego (w środku) z okazji jego 95 urodzin. Na zdjęciu z lewej Stanisław Durlej, z prawej Jan Sałek – prezes ZO OZZBCh w Kielcach

2013.07.12

Michniów. Rocznica Pacyfikacji wsi Michniów. Uczestnicy uroczystości składają wieńce pod pomnikiem

2013.08.18

Swaryszów. Uroczystości patriotyczne upamiętniające wydarzenia z 17 sierpnia 1944 roku. Hitlerowcy otoczyli wieś Swaryszów, spędzili mieszkańców w jedno miejsce, a następnie oddzielili mężczyzn podejrzanych o udział w ruchu oporu. Przesłuchano ich, a potem rozstrzelano w lesie krzelowskim. W tej grupie były osoby wysiedlone z województwa poznańskiego

2013.09.03

WDK Kielce. IV Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana. Przemówienie okolicznościowe wygłasza Irena Szczepańska, prezes Koła BCh w Opatowie

2013.09.13

Wzdół Rządowy. Odświeżenie pomnika upamiętniającego żołnierzy września 1939 roku, a później pierwszej grupy powstałego oddziału „Wybranieckich” na czele z Henrykiem Pawelcem „Andrzejem”. W uroczystości uczestniczyła Jadwiga Sienkiewicz – wnuczka Henryka Sienkiewicza, żołnierz 4 Pułku Piechoty Armii Krajowej

2013.09.17

Uroczystości przy pomniku Sybiraków na Cmentarzu Starym w Kielcach. Przemówienie do zgromadzonych wygłasza Józef Dzikowski, obok z prawej: Eugeniusz Tyszer, Jerzy Krogulski

2013.10.14

Sandomierz. Wręczenie listu okolicznościowego od Marszałka Województwa Wiktorowi Witkowskiemu prezesowi Zarządu Oddziału ZIW RP w Sandomierzu – przez Karola Fijałkowskiego.

2014.09.28

Odsłonięcie znaku Polskiej Walczącej na Dzwonnicy Katedralnej w Kielcach. Inicjatorzy odsłonięcia tablicy, od lewej: Janusz Siwek i Zenon Wieczorek

2015.11.24

Wręczenie Pamiątkowego Medalu 75-lecia powstania Batalionów Chłopskich Stanisławowi Zającowi – żołnierzowi BCh (z lewej) przez Jana Salka i Mieczysława Kasińskiego z Zarządu Okręgu OZZBCh

2014.10.29

Obchody 95. rocznicy powstania Związku Inwalidów Wojennych w Skarżysku Kamiennej. Na zdjęciu m.in. prezes Zarządu Głównego ZIW dr inż. Marian Kazubski (trzeci z prawej)

2014.11.07

Uroczystość wręczenia odznaczeń w 70. rocznicę powstania warszawskiego. Od lewej: Iwona Sinkiewicz (rzecznik prasowy marszałka województwa), Maria Kowalska, Maciej Lis, Marek Adamski, Andrzej Jachymczyk, Jerzy Zawadzki, Grzegorz Świercz, Marian Kulus

2014.12

Spotkanie opłatkowe organizowane przez szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie. Od lewej: Karol Fijałkowski, Tadeusz Fudalewski, Kazimierz Kosno, Anna Maria Anders z osobą towarzyszącą, Maciej Lis

2015.06.08

Obchody jubileuszu 20-lecia powstania Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych, organu opiniotwórczo-doradczego marszałka województwa świętokrzyskiego. Pamiątkowe dyplomy wręcza marszałek Adam Jarubas, od lewej: Hieronim Lis, Daniel Nowakowski, Mieczysław Adamiec, Janusz Siwek

2015.10.14

Spotkanie Adama Jarubasa i Piotra Żołądka z okazji 90. rocznicy urodzin Zbigniewa Mielczarka

2015.06.10

Spotkanie z okazji 95. urodzin Tadeusza Zawistowskiego – Prezesa Honorowego Związku Kombatantów RP i BWP. Od lewej: prezes ZW ZK RP Zdzisław Dobrut, córka Tadeusza Zawistowskiego, Jubilat Tadeusz Zawistowski, żona Tadeusza Zawistowskiego, Jan Florczak – prezes Koła nr 18 w Kielcach

2015.08.14

Święto Wojska Polskiego Kielce – wręczenie awansów na wyższe stopnie oficerskie kombatantom, żołnierzom w stanie spoczynku, przez Beatę Oczkowicz – podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Od lewej: Henryk Dłużewski, Zdzisław Dobrut, Tadeusz Zyzik, Genowefa Piotrowska

2015.11.11

Obchody Narodowego Dnia Niepodległości – Kielce, plac Wolności. Na zdj. m.in.: Adam Jarubas, Kazimiera Piątek, Zdzisław Dobrut, Maciej Lis, Mieczysław Adamiec

2015.09.10/2015.09.11

Delegacja Związku Sybiraków z województwa świętokrzyskiego na XV Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru w Białymstoku. Od prawej: Józef Dzikowski, Jan Papciakowski, Kazimiera Piątek, Maciej Lis, Otton Gryniewicz i Marcelina Wójcik

2015.09.10/2015.09.11
Białystok. Sybiracy z wizytą w Muzeum Wojska Polskiego w Białymstoku podczas XV Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru. Na zdjęciu od lewej – Otton Grynkiewicz i Józef Dzikowski

2015.09.20
Szewce. Zdzisław Szunke ps. „Czerw” – uczestnik bitwy pod Szewcami oraz Genowefa Piotrowska – łączniczka w oddziałach partyzanckich AK „Szarego”

2015.10.13
Oleszno. 71 rocznica bitwy pod Chotowem. Wystąpienie okolicznościowe uczestnika bitwy pod Chotowem Bolesława Ciesielskiego ps. „Farys II”

2015.11.26

Członkowie Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych z wizytą u odchodzącej ze stanowiska wojewody świętokrzyskiego Bożentyny Pałki Koruby. Od lewej: Karol Fijałkowski, Jan Papciakowski, Kazimiera Piątek, Mieczysław Kasiński, Zenon Markiewicz, Zbigniew Mielczarek, Henryk Ziółkowski, Bożentyna Pałka-Koruba, Henryk Małolepszy, Maciej Lis, Daniel Nowakowski, Zdzisław Dobrut, Jan Sałek, Janusz Siwek, Marcelina Wójcik

2016.01.28

Spotkanie noworoczne środowiska kombatantów z powiatu pińczowskiego organizowane przez starostę Zbigniewa Kierkowskiego – drugi z lewej

2015.03.23

Podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Wojewódzką Radą Kombatantów a Zarządem Ochotniczej Straży Pożarnej – stoi przez Zarządu Wojewódzkiego OSP w Kielcach Mirosław Pawlak, z prawej strony stołu – członkowie WRKiOR

2012.04.20

Zebranie sprawozdawcze Zarządu Wojewódzkiego ZK RP i BWP. Feliks Krawczyk – prezes Koła w Opatowie

2016.06.18

Starachowice. Uroczystość odsłonięcia „Ławeczki Halnego” w Starachowicach, na zdj. Bolesław Ciesielski ps. „Farys II”, na drugim planie m.in. poczet sztandarowy Armii Krajowej z Wąchocka

2016.09.11

Tychów. Rocznica bitwy Batalionów Chłopskich ze zgrupowania Jana Sołty ps. „Ośka” z oddziałem Wehrmachtu i SS. Uczestnicy uroczystości: od lewej – Aleksander Filipowski, Henryka Zielińska i Barbara Klusek – członkowie Powiatowej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych Powiatu Starachowickiego

2016.09.06

VII Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej – zaproszeni goście na sali widowiskowej Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, wśród nich m.in. Jan Józef Kasprzyk – szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Edmund Kaczmarek – przewodniczący Konwentu Starostów, przedstawiciele Wojska Polskiego

2013.10.08

Starachowice. Spotkanie Powiatowej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych powiatu starachowickiego z okazji Dnia Weterana

2017.01.31

Posiedzenie Powiatowej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych we Włoszczowie

2017.04.27

Sędziszów. Marsz Pamięci w Sędziszowie poświęcony członkom Oddziału AK „Spaleni” oraz kolejnej rocznicy Zbrodni Katyńskiej. Na zdj. m.in.: Włodzimierz Kołkowski ps. „Korsarz” (w środku z opaską), prezes Stowarzyszenia Rodzin Członków Oddziału „Spaleni”, a w 1944 roku żołnierz tego oddziału

2017.10.29

Krasocin. Uroczystości rocznicowe upamiętniające walki oddziałów partyzanckich na terenie powiatu włoszczowskiego w Olesznie, Chotowie i Krasocinie. Od prawej: Agata Binkowska – członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Zbigniew Mielczarek – członek Porozumienia Kombatantów, Michał Nasulewicz – przewodniczący Powiatowej Rady Kombatantów we Włoszczowie, Karol Fijałkowski – Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

2017.09.07

Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Podziękowanie za występ dla Ani Wieleńskiej od Macieja Lisa – przewodniczącego Świętokrzyskiego Porozumienia Kombatantów i Osób Represjonowanych z okresu II wojny Światowej

2017.09.07

Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach. VIII Wojewódzkie Obchody Dnia Weterana Walk o Niepodległość RP

2017.09.07

Dzień Weterana. Uczestnicy spotkania, od lewej: Jan Józef Kasprzyk – szef UdSKIOR, Teresa Znojek – prezes Koła AK w Pińczowie, Zbigniew Kierkowski – starosta pińczowski, Maria Piekielnik – AK

2017.12.06

Spotkanie w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach przedstawicieli środowisk kombatanckich i osób represjonowanych z członkami Zarządu Województwa oraz przedstawicielami samorządowych jednostek zdrowia. Opłatki święci ks. Jacek Kopeć – kapelan środowisk kombatanckich

2017.12.06

Uczestnicy spotkania opłatkowego – od lewej: Jerzy Matuszewski – prezes Zarządu Oddziału ZIW w Jędrzejowie, Kazimierza Suliga – AK Wodzisław, Tadeusz Kokosiński – prezes Koła nr 6 ZK RP w Kielcach, Kazimierz Nowakowski – pełnomocnik starosty jędrzejowskiego ds. kombatantów

2018.02.01

Uroczystość wręczenia aktu mianowania na stopień oficera kapitana Leonowi Kalecie, żołnierzowi 4 Pułku Piechoty Legionów w Kielcach, później Batalionów Chłopskich i Armii Krajowej – połączona z uroczystością jubileuszową 106. rocznicy urodzin

2018.04.11

Bukówka. Wizyta członków Świętokrzyskiego Porozumienia Kombatantów i Osób Represjonowanych z okresu II wojny światowej – organu opiniotwórczo-doradczego marszałka województwa – w Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach, na zaproszenie dowódcy jednostki płk Pawła Chabielskiego. Od lewej: płk Paweł Chabielski, mjr Zbigniew Mielczarek, Beata Oczkowicz, Maciej Lis, Adam Jarubas, kpt. Zdzisław Dobrut, por. Mieczysław Kasiński, ppłk Jan Sałek, Kazimiera Piątek, por. Krystyna Zatorska, por. Mieczysław Adamiec, Stanisława Równicka – Robak, por. Józef Lużyński, Hieronim Lis, Karol Fijałkowski

